

TĖVIŠKĖS

Registered at G.P.O. Melbourne for transmission by post as a periodical Price 1/6

VI METAI

MELBOURNE, 1961 m. sausio mėn. 31 d. Nr. 5(250)

KOEGZISTENCIJA - SUKOMUNISTINIMAS BE KARO

BUVĘS ANGLIJOS MINISTERIS PIRMININKAS A. EDENAS PASKELBĖ "FOREIGN AFFAIRS" ŽURNALU SAVO STRAIPSNI, KURIAME IŠDĖSTO JO PAZIŪRĄ Į POLITINĘ BŪKLĘ.

Edenas mano, kad Vakarai šal-
tojo karo lošime neturi pasisekimo.
Pagrindinė priežastis, kad jie ne-
turi bendro plano ir nėra tarpusavy-
je vieningi. Už tai sovietai dažnai
paglemžia iniciatyvą ir skina lai-
mėjimų vaisius. Sovietų eiliniams
piliečiams visada susidaro įspūdis,
kad Maskva laimi visais frontais,
nes sovietų nepasisekimai visuo-
met slepiami, o laimėjimai išpučia-
mi. Kas liečia pačią Angliją, Ede-
nas nurodo, kad antrojo Pasauli-
nio karo metu už Anglijos pečių
stovėjo nei fiziniai nei dvasiškai
neišvarginta Amerika, ko šiandien
jau nėra. Todėl ne vienai kuriai

valstybei, bet visiems vakariečiams
reikia pajusti ir įsisąmoninti sovie-
tų pavojų. Reikia visiems bendra-
darbiauti ir racionaliai planuoti,
tik ne kada nors ateityje, bet jau
dabar, nes antrą kartą bus per vėlu.

Edenas nurodo, kad po Stalino
mirties sovietuose prasidėjo nau-
jas laikotarpis. Buvo manyta, kad
atsileis ir politinė įtampa. Tačiau
vėliau teko įsitikinti, kad sovietų
politika nepasikeitė. Ir Chruščio-
vas mano, kad laisvojo pasaulio,
arba kaip jis vadina kapitalistų ir
imperialistų dienos yra suskaity-
tos. Pagal šį įsitikinimą jie ir veda
savo politiką. Edenas nurodo, kad

kuomet sovietai kalba apie koeg-
zistenciją su Vakarais, tai reiškia,
kad jie siekia pasaulio sukomunis-
tinimo be karo. Bet ir šiuo atveju
sovietai neišskiria ir kitų priemonių,
jeigu koegzistencija neneša no-
rimo pasisekimo.

Toliau Edenas nurodo, kad va-
kariečiai per lengvai remia ka-
kuriuos diktatorių simpatizuojan-
čius komunistus. Pagarba yra sti-
presnis magnetas už pinigus — nu-
rodo Edenas. Todėl reikia daugiau
priešintis sovietų reikalavimams.
Vakarai turi visada turėti mintyje,
kad komunistiniai diktatoriai deda
visas pastangas savo galiai stiprinti

Komunistų grėsmė laisvajam pa-
sauliui yra absoliuti ir tai turi visi
įsisąmoninti, kad ateitis neatsidur-
tų pavojuje. Viršūnių konferen-
cijos yra tik išimtis, bet ne taisyklė.
Vakariečiai turi laukti ne galimo
Rusijos ir Kinijos konflikto, ne
kokios tai evoliucijos sovietuose,
o turi gyventi prielaida, kad šalta-
sis karas tęsis, kad reikia apjungti
visus išteklius šiai kovai. Reikia
žiūrėti, kad komunistai nepaimtų
kontrolės Europoje, nes tuomet
jų įsigalėjimui pasaulyje vargu bū-
tų galima pasipriešinti. "Mūsų me-
džiaginiai ištekliai tebėra didesni
už komunistinių pajėgų ir galutin-
iis laimėjimas bus neabejotinai mū-
sų, jei mūsų tikėjimas bus tvirtas.

IR ŠITAIP „PRIETELIS“ KARIAUJA

Kai amerikiečiai pradėjo didelius karo laivyno manevrus Atlante ir Kubos pašonėje, Castro ėmė rėk-
ti, kad dabar bus vykdoma invazija į Kubą. Visa Kubos armija buvo paruošties stovyje.

Kubos kariai buvo tiek įkaiyti,
kad priešlėktuvinės apsaugos dal-
nys, pamatę savo žvalgybinį lėk-
tuvą, atidarė ugnį ir lėktuvas buvo
nušautas. Žuvo du žymūs Castro
pareigūnai. Tačiau kada joks
amerikiečių invazijos į Kubą nesu-
laukė, tai Castro suaukė į Kubos
sostinę Havaną 30,000 pasekėjų
ir jiems pasakė kalbą, kurioje nu-
rodė, kad kubiečiai laimėjo, nes
Amerika neišdrįso pulti. Kaip lygus
su lygiu militariu atžvilgiu, Kubą
ir JAV dabar gali užmegsti norma-

lius diplomatinis santykius. Po
savo kalbos Castro dalį kariuome-
nės pasiuntė į kareivines, o kitą
dalį pasiuntė į Oriente kalnus gau-
dyti čia pasislėpusių partizanų, ku-
rie kovojo prieš Castro.

Tuo metu Kennedy patarėjai,
prašė apie Kongą šitaip:

— Dabartinio Kongo preziden-
to Kasavubu ir pulk. Mobutu poli-
tinė ir karinė įtaka silpnėja, o Lu-
mumbos šalininkų auga.

— Daugiausia pinigų Kongo rei-
kalams sumoka JAV, o iš Kongo

politinę naudą semia sovietai.

— Lumumbos šalininkus remia
sovietai. UNO pasiūsta kariuome-
nės palaikyti krašte samysį ir ji dar
labiau kursto UNO sekretoriaus
įgalotinis indas Dayal, kuris no-
ri, kad būtų nuvestas Kasavubu ir
Mobutu ir jų vietoje atsistėtų Lu-
mumba, sovietų pataikūnas.

Kennedy patarėjai neranda
iš tos balos išeities ir nurodo, kad
JAV tiesioginiai nėra kaip įsikišti
į Kongo reikalus. Reikia daryti
įtakos per UNO, kuris praktiškai
nieko negali.

Prezidentas Kennedy, esamomis
žiniomis, esąs nuomonės, kad vir-
šūnių konferencija galėtų įvykti
nebet po 6 - 8 mėnesių. Bet jei
Chruščiovas kovo mėnesį atvyktų
į Jungtinių Tautų sesiją New Yor-
ke ir panorėtų su prezidentu susi-
tikti, jis, Kennedy, neatsisakytų
pasimatyti, bet derybos galinčios
vykti tik rimtai pasirodus. Iš ki-
tos pusės visi tarptautiniai stebėto-
jai-komentatoriai sutaria, kad
Chruščiovas nervinasi ir skuba kuo
greičiau su Amerika tartis ir kiek
galima susitarti. Jį spaudžia ir vi-
daus nesklaidumai, jaučiama opo-
zicija pačioje partijoje ir tebevei-
kiantį įtampą santykiuose su Raud.
Kinija. Visi pripažįsta, kad Mask-
vos-Pekino santykiai raudona-
jam pasauliui sudaro chronišką
žaidimą.

Sitkiozom erdvės platformom nu-
matoma ateityje apsidinti žemę,
nuo kurių pakiltų erdvių laivai to-
limesnėms kelionėms.

Socialistams Smūgis, Kurio Jie Nesitikėjo

Vokietijos socialdemokratai bu-
vo tikri, kad į artėjančius kanclerio
rinkimus Adenaueris daugiau ne-
kandidatuos. Jie parinko ir savo
populiariausią kandidatą į kanclie-
rius, Berlyno burmistrą Brandt ir
tikėjosi jį matyti kanclerio kėdė-
je. Tačiau praėjusią savaitę, kaip
atominės sprogimas nuskrido Ade-
nauerio pareikšimas, kad jis sekan-
čią kandidatūrą sutinka kandi-
datuoti krikščionių demokratų są-
rašė. Nereikia užmiršti šio pagrin-
dinio "išgaščio" priežastį, būtent,
Adenaueris jau atšventė 85 metų
amžiaus sukaktį. Socialdemokra-
tai žino, kad Adenauerį nenukon-
kuruos joks socialdemokratų kan-
didatas. Tačiau Adenauerio parei-
škimas buvo irgi netikėtas patiems

krikščionims demokratams. Tarp
Adenauerio ir jo pavaduotojo Er-
hardo iškilio konfliktas, nes Erhar-
das yra vienintelis krikščionių de-
mokratų galimas kandidatas dar
galys konkuruoti su socialdemo-
kratais. Rasta išeitis. Adenaueris
laimėjęs rinkimus, pasitrauks dėl
senatvės iš kanclerio pareigų 1963
m. Jo pareigas perims vicekan-
cleris Erhardas, o užsienio reikalų
ministeris Brentano pasidarys vi-
cekancleliu ir vadovaus naujai su-
daromai ministerijai Europos rei-
kalams. Užsienio reikalų min. pa-
reigas perims dabartinis apsaugos
ministeris Straussas. Šitokių būdų
krikščionys demokratams susitvarkė
sau postus dėl Vokietijos valdymo
ateičiai, o socialdemokratams iš-
mušė viltis ir šį kartą paimti val-

PROVOKACIJA AR TIKRAI?

Sovietų laikraštis "Ogoniok"
paskelbė, kad yra gyvi ir kiti 11
amerikiečių lakūnų, kurie su trans-
porto lėktuvu 1958 m. pakliuvo į
sovietinę Armeniją. Likšioliniai
JAV pasiteiravimai susilaukdavo iš
Maskvos trumpą atsakymą: "Mes
nieko nežinome". Tačiau po minėto
sovietų laikraščio paskelbtos žinios
sovietai visai nedavė jokio atsaky-
mo į pasiteiravimą. Taip rilioka
paslaptį kitų lakūnų likimas.

Kai kurie mokslininkai teigia, kad
žemė trauka mažėjančią. Tuo pačiu
žinoma ir lengvėja įvairūs kūnai
esantys ant žemės. Tačiau baimin-
tis dėl to nėra reikalo, nes per mi-
lijoną metų žemė trauka sumažė-
ja tik vieną svarą.

PIRMOSIOS KULKOS PREZIDENTUI

Sovietų atstovas JAV savo pasi-
kalbėjimuose su amerikiečiais da-
vė suprasti, kad Chruščiovas nu-
mato, kurį laiką Kennedy vyriaus-
ybę nespaušti Berlyno, nusiginkla-
vimo ir atominį bandymų klausimais.
Atseit, leis "atsikvėpti". Tuo
tarpu satelininiai diplomatai rodo
pasitenkinimą, kad JAV politikai
numato vadovauti "triumviratas":
Rus, Katalikų ir Stevensonas.

Iš kitos pusės, pačioje Ameri-
koje, tam tikri "intelektualai" ma-
no, kad dabar atėjęs laikas jų vei-
kimui. Sausio 15 d. pav. buvo to-
kių intelektualų posėdis Columbi-
jos universitete. Posėdyje pasisa-
kyta už komunistinės Kinijos pri-
pažinimą ir jos priėmimą į UNO.
Posėdyje dalyvavo intelektualai,
kurie susitelkę į "konferenciją, ku-
ri planuoja taikos strategiją".

Gi JAV kardinolas Spellmanas
praėjusią savaitę apkaltino Kenne-
dy vyriausybę, kad ji apsiėmusi
su konstitucija ir vykdanči privati-
nių mokyklų diskriminaciją. Šiuo
reikalu Kennedy patarėjai paruošė
ir įteikė kongresui projektą, pagal
kurį privatinės mokyklos negauna
iš valdžios paramos. Tai paliečia
ypač katalikų mokyklas. Kardino-

las griežtai pasisakė prieš tokią pri-
vatinių mokyklų diskriminaciją ir
nurodė, kad jis negali tikėti, jog
kongresas priimtų tokį projektą.
Kardinolo pasisakymas yra pir-
masis "šūvis" naujam Kennedy
vyriausybei.

Į kardinolo Spellmano parei-
škimą tuojau atsiliepė JAV luteron-
ų viešųjų reikalų direktorius Hoff-

manas, kuris pareiškė, kad jis pri-
taria Kennedy patarėjų paruoštam
mokyklų projektui ir nurodė, kad
privatinės mokyklos nereikalinga
remti iš valdžios pusės. "Mes, lute-
ronai, sutariame su išrinktuju
prezidentu geriau negu kardinolas
Spellmanas" — pareiškė Hoffma-
nas, luteronų viešųjų reikalų di-
rektorius.

Radio informacija yra pati greičiausia šių dienų pasaulyje. Ji pa-
siekia pačius tolimiausius žemės kampus. Čia matome kaip dirba
BBC Londone, kurios informacijos aptarnauja ne tik Commonwe-
alth, bet ir kitus pasaulio kraštus.

Vokiečių, Mainze, vienuoliai dar ligi šio laiko gyvena šitokiame "vienuolyne". Tai iš apyvar-
to 7 keleiviniai vagonai. Čia gyvena 16 vienuolių. Jie kasdien eina statyti naujų vienuolyno pasta-
tų, kurie pilnai bus įrengti tik po penketos metų. Lig to laiko vienuoliai gyvena šiuose vagonuose.

TEGUL DIEVAS JAM VISADA PADEDA

Buvęs JAV prezidentas, perduo-
damas pareigas Kennedy, savo pas-
kutinėje kalboje nurodė:

— Didžiausias prezidentavi-
mo laimėjimas buvo taikos išlaiky-
mas, o didžiausias pralaimėjimas,
kad nebuvo garantuota taika. Įtam-
pos kaltininkas yra Chruščiovas ir
jo komunistinis blokas. To aki-
vaizdoje JAV uždaviniai yra šie:

— Sulaikyti komunistinį bloką
nuo beprotiško elgesio

— JAV turi dalyvauti konfe-
rencijoje Laos reikalais.

— Jeigu UNO nesilaikys savo
chartos, tai pasaulį laukia tamsi
ateitis.

Naujam prezidentui Eisenhoweris
palinkėjo Dievo palaimos ir pa-
linkėjo, kad jam prezidentaujant
visi naudotųsi laisve ir gerove.
Taip pat įspėjo, kad vidaus ir tarp
tautinių reikaluose nelauktų stė-
bukų ir dėl radikalų priemonių
neišskryptų iš tautos pajėgų pusias

vyros. Ragino laikytis pagrindinių
principų — laisvės ir teisingumo.

Savo kalbą baigė gražiu žodžiu,
kuris skambėjo lyg malda:

"Mes maldauname, kad visų ti-
kėjimų, visų rasių, visų tautybių
žmonės galėtų patenkinti savo di-
džiuosius žmogiškuosius siekimus;
kad tie, kuriems dabar tos galimy-
bės yra paneigtos, joms galėtų pil-
nai naudotis; kad tie, kurie siekia
laisvės, galėtų patirti jos palaimą;
o tie, kurie laisvę turi, suprastų sa-
vo didelį atsakingumą; kad visi,
kurie yra nejaudūs kity reikalams,
išmokyti gailestingumo ir kad ne-
turto versmės, ligos, tamsumas
dingtų iš žemės ir kad ateitų geri
laikai, kada visos tautos sugven-
tų taikoje, saugojamoje tarpusa-
vio pagarbos ir meilės".

Pasakęs paskutinį sudėv. Eisen-
hooveris matomai susigraudino ir
nuskubėjo nuo mikrofono. Tapęs
eilinių piliečių išvaizda gyventi
į savo ūkį.

Eisenhooveris kalba

Amerika Pila Milijardus, o Sovietuos Kukuruzinis Skandalas

RUSK PAREISKIMAS

Naujasis JAV užsienio reikalų
ministeris Dean Rusk, pasisakyda-
mas kongreso už. reik. komisijoje,
užpylė šalto vandens ant šio poli-
tikų, kurie pasiduoda greity susitari-
mų su Sovietais iliuzijoms. Jis pa-
kartojė savo ankstyvesnius tvirtin-
imus, kad viršūnių konferencijos
yra beprasmiškos, jei jos nėra atitin-
kamų ministerių ir žinovų rimtai
paruoštos. Demontavytos konfe-
rencijos neturinčios jokios pras-
mės. Reikia mėginti tartis diploma-
tiniais kanalais.

Prieš perduodamas valdžią nau-
jam prezidentui Kennedy, senasis
prezidentas Eisenhoweris patiekė
kongresui dar valstybės biudžetą
naujiems metams. Pajamos nu-
matyta 82.3 milijardai, išlaidose
80.8 milijardai dolerių. Pažymėti-
na, kad daugiau kaip pusė visų iš-
laidų, būtent 42.9 milijardai skir-
kami kariniams reikalams. Vien tik
atominiams reikalams bus išlei-
džiama keliolika milijardų dolerių.
Atominų raketų reikalams skir-
ma 9.5 milijardai, iš kurių 7.5 vien-
tik kariniams reikalams. Milijardi-
nės sumos numatytos ir skridimų į
erdvę programai. Atominė ener-
gija varomų ir atominiais ginklais
apūrinėtų povandeninių laivų skai-
čius numatyta padidinti iš 5 iki 19.
Milijardinės sumos skiriamos ka-
rinei bei ūkinei pagelbai užsienyje
Visoje JAV istorijoje dar nebuvo,
kad ginklavimosi išlaidos taikos
metu pasiektų tokį rekordinį laips-
nį.

PUSĖ KUKURŲŲ BUVO LAUKUOSE PAVOGTA. PARAZITAI! PERDUOTI TEISMUI! PIRMI-
NINKA! KARVIŲ TVARTĄ! NEABEJOTINA, KAD PO ŠIŲ PASIKALDEJIMŲ SEKS VALYMAI.

Niršta

gyvulių iš kolchozininkų ir darbi-
ninkų.

Dar labiau išbarė Chruščiovas
viešai Ukrainos pirmąjį sekretorių
Podgornį, kai šitas pripažino, kad
vienur kitur jauti buvo panaudota
kaip žalias pašaras, sušuko iš vie-
tos: "Grūdai! Žaliai pašarui visi-
škai netinka. Tu neturi save ir kol-
chozininkus apgauti, šiaip turėsi už
blogą ūkininkavimą teismė atsa-
kyti". Podgornį dar nenusilenkė:
"Aš jau sakiau, kad mes stengia-
mės reikalą racionalizuoti. Kai aš
kalbėjau apie netinkamas mašinas,
aš čia patvirtinau tik Tavo
(Chruščiovo) žodžius". Chruščio-
vas: "Tik pasiklausykite, dabar jis
nori mane savo bendrininku pada-
ryti!"

Išbarė jis ir Gudijos kpt pirmąjį
sektorių Mazurovą. Šitas savo
kalboje pasiskundė, kad kraštas
gavęs per mažai mišinio sėklų.
Chruščiovas jį pertraukė: "Sėklos
ir negausite, nes nenorite jos patys
pasirūpinti". Mazurovas: "Mes no-
rėtume jos įsigyti, bet niekas mums
nepasako, kur jos galima gauti".
Chruščiovas: "Tai galite Jūs patys
išsiaiškinti. Argi esate jau tokie
kuklūs ir nedrąsūs?"

Kai Kirgizijos vidaus reikalų
ministeris pranešė apie sviesto ga-
mybos planų klastojimą, Chruščio-
vas jį pertraukė: "Tai yra parazi-
tai, juos reikia išmesti iš partijos
ir perduoti teismui. Reikia juos nu-
bausti neatsižvelgiant į tai, kas jie
yra ir kurias pareigas eina".

Latvijos kpt pirmasis sekreto-
rius Pelšė t.k. pareiškė: "Kukurū-
žai pas mus jau turi tvirtą poziciją"

Chruščiovas sušuko: "Tu taip kal-
bi Maskvoje, bet kaip tikrovėje yra
Rygoje? Ar čia ne toks pat skir-
tumas, kaip kad darbininko, kai jis
pasisakęs namie tikis į Dievą, o tar-
nyboje esąs ateistas?". Pelšė me-
džiai atsikirstė: "Latviai tiki į kuku-
rūzus ir vertina juos". Chruščio-
vas: "Gera! arba kaip žmonės
sako 'Dievui dėkui!'. Salėje kilo
juokas.

Dar karčiau Chruščiovas pasiel-
gė su Estijos kpt sekretorium Kebi-
nu. Jis skundėsi, kad kraštas turįs
per mažai melžimo aparatų. Į tai
Chruščiovas: "Nusiųskite valsty-
binio plano įstaigos darbuotojus į
tvartus rankomis karvių milžni!"
Kebinas nuolankiai pasakė: "Taip"
Chruščiovas dar papildė: "Dar ge-
riau bus, jei ir liaudies ūkio tary-
bos pirmininką nusiųsite į karvių
tvartą". (E)

Priedo - šnipas

Sovietai grąžino amerikiečiams
du lakūnus ir kartu sausio 24 d.
atsiuntė savo šnipą K. K. Rodio-
novą, pridengtą diplomato pasu.
Rodionovas atvyko į New Yorką
kaip sovietų delegacijos pirminin-
kas dalyvauti UNO žinioje esan-
čioje narkotikų konferencijoje, ku-
ri prasidėjo sausio 25 d. Rodiono-
vas ypač pagarsėjo kaip šnipas
Švedijoje, kur per trumpą laiką jis
sugebėjo sukurti tris šnipinėjimo
afėras ir buvo pagaliau švedų iš-
vytas. Rodionovas yra suinteresu-
tas dalyvauti narkotikų konferen-
cijoje, nes narkotikai yra svarbiau-
sias sovietų ginklas. Amerikiečių
spauda pareiškia, kad JAV yra be-
jėgės nusikratyti šiuo šnipu, kuris
atsiūstas su diplomatinio pasu.

TEVIŠKES AIDAI

SAVAITRAŠTIS

18 Henry St., Kensington, Vic. **Telef: FF 2355**
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJĄ
 Redaktorius Bronius ŽUMERIS 37 Roxburgh Street, Ascot Vale, Vic
 Korespondencijas ir straipsnius siųsti redaktoriaus adresu
 Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija
 Prenumeratos kaina metams 1 \$ 3 kituose kraštuose 7 dol. Atsiskaitant numeris 1/6. Skelbimai už skilties colį 8/-. Nuolatiniamis skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra. Prenumeratą siųsti šiuo adresu: 18 Henry St., Kensington Vic.

DEL KATALIKŲ SPAUDOS

Katalikiškos spaudos reikalu pasisakė Ispanijos vysk. P. Cantero spaudos komisijos pirm., atidarydamas katalikų žurnalizmo mokyklą. Pasak jo, katalikiškoji spauda turinti atlikti bendruosius ir specialiuosius uždavimus. Nuo visos kitos spaudos ji esanti skirtinga tik savo dvasia. Ji negali ribotis vien religiniais klausimais ir turinti atsilipti visais aktualiais klausimais. "Spauda, kuri negyvena dabartimi, kuri neatspindi, neteikia atsakymo jos problemoms, yra pasmerkta nesėkmei" — nurodė vysk. P. Cantero.

— Rožančių iš duonos plutos, stiklinė-kiekių ir paprastos skardos pateną atsiuntę popiežiumi Jonui XXIII vieną kunigą iš Sov. Sąjungos, kur jis esąs kalėjime. Šie reikmenys buvo naudojami slapto pamaldoms. Zinių paskelbęs "L'Osservatore Romano" taipgi priduria, kad buvęs atsiųstas ir audėko gabalas su įrašytu tikėjimo išpažinimu. Laikraštis nieko nemini apie siuntę tautybę.

— Katalikų protestantų bendra Kalėdų šventė buvo surengta Olandijoje, Utrechto mieste. Dalyvavo keli tūkstančiai žmonių didžiojo miesto salėje, kur kalbas pasakė protestantų pastorius ir kardinolas Altrink, Utrechto arkivyskupas. Pastarasis pareiškė, kad toks susirinkimas dar nerodo abiejų šalių vienybės, kuri turi būti gili, o ne paviršutinė. Vis dėlto esą reikia siekti Kristaus nerotos vienybės, nustoti kariavus ir dirbti abipusiam susipratimui.

— Graikijos katalikai kovoja su vyriausybe dėl naujų bažnyčių. Pagal įstatymą, joks dievnamis negali būti pastatytas be švietimo ir kultūros ministerio leidimo, kuris lengvai duodamas ortodoksams, bet ne katalikams. Atėnuose rytų apeigų katalikai laikė pamaldas garaže. Buvo gavę leidimą naujai bažnyčiai, pirmąją po 900 metų, bet jis buvo atšauktas 1951 m. Ir tai todėl, kad įsiterpė ortodoksų arkiv. Theoklitos. Vysk. Gad kreipėsi teisiam, net aukščiausioje instancijoje, ir pagaliau byla laimėjo. Teismas nusprendė, kad vyriausybė, davusi leidimą statybai, nebegali jo atšaukti.

— Katalikų biuras ryšiams su Jungt. Tautom veikia Niujorke. Jo vedėja su 4 tarnautojais palaiko ryšius su JT atstovais, dalyvauja įvairiuose tarpt. posėdžiuose, organizuoja suėigas, leidžia informac. biuletenį "New Notes". Biurai vadovauja Cincinnati arkivyskui.

LAIKAS

Laikas žmogaus gyvenime yra labai reikšmingas. Jis dažnai brangesnis už auksą, nors niekada neparduodamas, nesustabdomas ir nepavartomas. Jis eina žmogaus nepaliečiamas, nors patį žmogų nuolat neša. Keistas tai daiktas, nors visai ne daiktas. Kas jis pagaliau? — niekas! Jį tik suadaikiname, o jo visai nėra. Yra tik daiktų judesys, kurį tam tikrame kelyje vadiname laiku. Tai yra kelio ir greičio santykis.

Kada žemė vieną kartą apskrenda apie saulę, tai mes vadiname metais. Ji padaro kelį tam tikru greičiu. Jeigu žemė skristų greičiau, tai patį kelį ji padarytų per trumpesnį laiką. (Atvirkščiai proporcinga). Jei žemės kelias apie saulę būtų didesnis, tai metai būtų ilgesni. (Tiesiog proporcinga). Todėl galime sakyti, kad laikas yra lygus kelui, padalintam iš greičio. Kada laiką ir kelį vis didinsim, tai greitis darysis vis mažiau reikšmingas. Galiausiai, jeigu laiką ir kelį ištiesim iki begalybės, tai greitis pasidarys visai nereikšmingas. Laikas tuomet bus lygus kelui. Begalinę erdvę laikas visai nėra arba prieštaringai — begaliniam laike erdvės nėra. Žodžiu, vieną per kitą mes galime išreikšti. Iš tikro šios sąvokos sutampa. Vistiek, ar sakyti amžinybę, ar begalybę. Nors pirmoji sąvoka išreiškia laiką, o antroji erdvę, bet jos pasako tą patį.

ERDVĖ

Apie erdvę tą patį galime pasakyti, kaip ir apie laiką — jos kaip tokios nėra! Šitoks pasakymas mums atrodo nesąmonė. Bet erdvė nėra daiktas. Tai yra tuštuma arba niekas. Ji yra sąvoka daiktų padėčiai nusakyti. Ji suprantama kaip distancija nuo vieno daikto iki kito.

Bendrai kalbėdami apie erdvę, ją suprantame ribotą. Kada neteksim ribų, tuomet nebegalėsime įsivaizduoti erdvės. Keista suprasti, įsivaizduoti, kad nėra jokio daikto, ar galėsime suprasti erdvės išmatavimą? Jokiam matui nebūs iš kur paimti matavimo, kuriam reikalinga daikto tūsa, atžymėta dviem taškais. Šiaip taip galėsime išmatuoti suvesti į vieną tam tikrą greičių judantį tašką. Erdvę matuosime judančio taško greičiu arba laiku. Praktiškai tą ir turime. Dangaus erdvės matuojamos ne kilometrais, bet šviesos greičiu — šviesmečiais. Taip laikas pasidaro erdvės matu. Kada neteksim erdvės tūškos, tuomet nebegalėsime matuoti erdvės. Įsivaizduokime, kad nėra nė šviesos spindulio — erdvės supratimas iš karto pradinga. Erdvę vadinsime tamsa, kuriai išmatuoti netaikysim. Tik užmerkime akis ir tai lengvai suprasime. Tamsai nelinkę skirti išmatavimų — ilgio, pločio, aukščio. Tamsoje pasijunta vieni be daiktų, tarsi nejudantys įklimpę.

Liet. Jaunimas Tarptautiniam Parengime

PABEGĖLIŲ KATALIKŲ JAUNIMO STUDIJŲ DIENOS VAKARŲ VOKIETIJOJE

Praeitų metų paskutinę savaitę Gautingo miestelyje prie Muencheno, Vokietijoje, Pabėgėlių Katalikų Jaunimo Komisija Vokietijoje surengė studijų dienas. Jų tema: "Mes kuriam laisvą ir viešąją Europą".

Studijų dienos prasidėjo gruodžio 27 d., 20 val., atidarymu ir susirinkusį pasveikinimu. Atidarymo metu susirinkę įvairių tautų jaunimas iš visos V. Vokietijos buvo trumpai supažindintas su pabėgėlių katalikų jaunimo veikla ir jos galimybėmis Vidurio Europoje.

Gruodžio 28 d. 10 val. paskaitą "Apie Rytų ir Vidurio Europos ateitį" skaitė Hans Schuetz, narys Vak. Vokietijos Bundestago (parlamento) Bonnėje ir Europos Tarybos Patariamąjo Seimo Strassburge.

Tą pat dieną 15.30 val. įvyko pabėgėlių jaunimo ir vokiečių studentų susitikimas, kurio metu bičiuliškoje dvasioje nuširdžiai išsikalbėta tarpusavyje bendradarbiavimo ir artimesnio santykiavimo vakarų ir Rytų Europos tautų klausimais.

Vakare buvo parodyti du kultūriniai filmai. Vienaime dokumen-

tinė medžiaga pavaizduotas gyvenimas sovietinės Vokietijos zonoje, ypač išryškintam komunizmo karinius pasirošimus puolamajam karui bei darbininkijos, moterų ir jaunimo karinį paruošimą — apmokymą. Antrajame filme parodyta šiaurės Atlanto Sąjungos susikūrimas, išsivystymas ir karinis pajėgumas, tikslu sulaukyti komunizmo karinį antplūdį vakarų Europoje.

Gruodžio 29 d. 10 val. paskaitą "Kas yra Europa". Ją skaitė pagraisęs Bavarijos Radijo komentatorius Dr. Johannes Galtanides, sukeldamas visų dalyvių nepaprastą susidomėjimą. Prelegentas savo paskaitoje nurodė nepaprastus skirtumus tarp vakarų ir Rytų (Azijos) pasaulių kultūrinėje ir dvasinėje srityje, Rytų milžinišką grėsmę vakarams — Europai ir galimybės tai grėsmei atremti.

15.30 val. paskaita "Egzilų jau-

nimo įkurdinimas Federalinėje Vokietijos Respublikoje." Ją skaitė Bavarijos darbo ministerijos atstovas Otto Maurer.

Vakare Pabėgėlių Katalikų Jaunimo Komisijos Vokietijoje asistentas L. Dodič padarė pranešimą apie galimybes bendradarbiauti pabėgėlių jaunimui su Europos Taryba ir europinio apsigimimo organizacijomis. Ta kryptimi įvairūs reikalingi ryšiai jau užmegsti ir stiprinami. Neuzilgo numatoma išrūpinti didesnę pabėgėlių jaunimo grupei veltų kelią (ir išlaidų) į Europos Tarybos Patariamąjo Seimo posėdžius Strassburge.

Gruodžio 30 d. paskaita "Liaudies dainos Rytų Europoje" paskaitė šios srities žinovas vokiečių Hermann Fuhrich. Jis jau yra išleidęs specialią knygą su įvairiomis Rytų Europos tautų liaudies dainomis. Ji šiuo laiku jau plačiai naudojama Vak. Vokietijos mokyklose kaip dainų vadovėlis. Šioje knygoje nėra lietuvių liaudies dainų, bet autorius ruošiasi neužligo leisti naują šios knygos laidą ir padidinti ją papildyti lietuvių liaudies dainomis, jei lietuviui jam suteiktų reikiamos medžiagos.

Vakare įvyko meninė programa. Jos metu solistas dr. Josef Stramk ir pianistas Wojtich Vogel išpildė eilę Rytų Europos dainų ir muzikos kūrinių, o lietuvių jaunimas pašoko du tautinius šokius: "Kubilą" ir "Kepurinę".

Gruodžio 31 d. ryte, po pamaldų, kurių metu giedoję lietuvių jau-

Tėvas Lombardi nurodo, kad tai liberalinio kapitalizmo vaisiai. Tačiau jis mano, kad ateities perspektyvoje šis liberalinis Pietų Amerikos kapitalizmas pasmerktas pralaimėti komunizmo sąskaiton.

Padėti galima pataisyti, jeigu bus pastatyta nauja jėga priešais komunizmą. Tai naujoji jėga gali būti tik gyvoji katalikiškos socialinė reforma. Tai turi būti padaryta neatidėliojant, nes kitaip P. Amerikos tautos pateks į komunizmo reples.

PASISAKO TEIGIAMAI

JAV katalikų žurnalas "View" surinko įvairius pasisakymus iš spaudos apie Kennedy. Vieni jį patenkinia, o kiti ne. Žurnalas tarp kitko nurodo, kad Kennedy turėtų būti geras valstybininkas.

Laikraštis nurodo, kad Kennedy rinkimais laimėjo daugiausia dėl to, kad jis yra geras politikos meistras. "Kennedy taip pat parodė, kad jis susidaro savo nuomonę prieš tai išklauses kitų iš visų pusių. Jis išstudijuoja klausimą, padaro sprendimą ir tada eina prie kito dalyko. Jei kas nesiseka, nenusimena, nesigriebia kitos minties, bet sustiprina pastangas padėčiai taisyti".

Laikraštis sumini paties Kennedy pareiškimą, kaip politikas turi elgtis:

"Jis turi pasitikėti savo sprendimu. Jūs klausiate žmones patarimų, bet jūs gaunate skirtingus patarimus, kai jūs klausiate skirtingų žmonių... Aš manau, gera gauti kelių nuomones, bet jums priklauso pasirinkti, su kuru nuomone jūs sutinkate".

Laikraštis padaro savo išvadą dėl Kennedy: "Jis yra 1960 m. žmogus ne dėl to, kad jo išrinkimas buvo laimėjimas katalikams, bet dėl to, kad tai įnašas į demokratijos laimėjimus".

Jei yra nerimo dėl Kennedy, tai kaip tik dėl to, ar jis sugebės ir pajęgs laikytis to, ką jis pasakė — daryti savo sprendimą, nepaisydamas patarimų, kurie daugelyje keičiasi kaip vėjas.

LIETUVOJE

MIRĖ ADOMAS LASTAS

Sausio 18 d. Kaune mirė žinomas poetas Adomas Lastas. Jis buvo gimęs 1887 m. dar 1957 m. išėjo jo "Poezijos rinktinė", o 1959 m. knyga vaikams "Albinuko vaikystė".

Nenori stoti į komjaunolius

Kauno "Nemuno" ir kitų jmonių partiečiai skundžiasi, kad jaunųjų darbininkai nenori stoti į komjaunolį organizaciją. Juos dėl "prispausti" nesą kaip, nes tai esą darbininkai, specialistai, kurių ir jmonių vadovybės nenori paleisti. Visas "blogumas" tas, kad nenori į komunistinę organizaciją įsiregistruoti.

plėšia tamsą ir pagimdo erdvę, matuojamą laiku.

Kas tie daiktai? Ar tai nėra pastovioji būtis? Mes tai vadiname buitimi, bet tik ji nepastovė. Daiktai yra sudėtingi. Tai yra rinkinys daugelio panašių buičių, kurios formuoja naują pavidadą. Patį mažiausią daiktą vadiname atomu, kuris taip pat sudėtingas. Jo struktūroje taip pat greičiai ir erdvė. Visa daiktų sudėtis nusakoma erdve, kurios mes nelinkę suadaikinti. Tą mažiausią daiktą — atomą galime dalinti ir pavertti į jėgą. Jėga jau nebėra daiktas. Ji nebėra jėga ir pločio išmatavimų, kaip daiktas. Ji gali veikti per tam tikrą laiką ir tam tikrame kelyje. Tai yra jėgos, kelio ir laiko sutartinė, ką vadiname darbu. Jėga didindami, proporcingai didiname darbą. Kada jėgą atsversime ligi begalybės, tai kelias darbe pasidarys visai nereikšmingas. Tą patį galėsime pasakyti ir apie laiką (jėga yra lygi darbu, padalintam iš kelio ir laiko sandaugos). Išvadoje gauname, kad begalinę jėgą talpina savyje kelias ir laiką. Taip daiktus, erdvę ir laiką galima suvesti į vieną jėgą, kuri, išėjusi į darbą, gauna daikto, kelio ir laiko aptartį. Šitokia begalinė jėga, kuri visa savyje talpina, nėra daugiau daloma. Ji yra pastovioji būtis. Ji yra absoliuti būtis, kurią vadiname Dievu. Todėl daiktai, erdvė ir laikas yra tik reliatyvios sąvokos buities apraiškai. Ar erdvė, ar daiktai yra artimesnės sąvokos

buičiai, sunku būtų pasakyti. Aprioriškai atrodo, kad daiktai artimesni buičiai, bet jie virsta į jėgą, o erdvė pasilieka. Iš kitos pusės be jėgos ar darbo nėra daiktų, o taip pat nesuprantama nė erdvė. Tik jėgos pasireiškime kyla daiktai, erdvė ir laikas. Visi šie trys reiškiniai yra lygūs jėgos atributai.

ŽMOGAUS BUTIS

Į kurią būitį žmogų įderinti, reikėtų gliai pagalvoti. Čia pravartu pasvarstyti, kaip žmogus pergyvena laiką, erdvę ir daiktų sampratą. Laiko supratimas žmogaus vidiniame pergyvenime yra visai kitas, negu čia augčiau dėstyta. Laimingos valandos žmogui atrodo labai trumpos, o kančia — labai ilga. Jeigu kuris ir daugiau gyvenime turėtų laimingų valandų, negu kančios, tai vistiek atrodytų, kad visą amžių jis kentėjo. Nors šiuo atveju nesame visai išsijungę iš aplinkumos, kuri priverčia tiksliai apskaičiuoti laiką, bet dvasinė būseną šio laiko nenori pripažinti. Čia aiškiai matome žmogaus dvilypumą. Viena laiko samprata žmogaus fiziškai būtybė, o visai kita jo dvasinė. Fizinis žmogus laiką atskaito, nors sąmonė to ne nepastebėtų. Širdies plakimas, nuovargis, alkis — tai automatiškas laikrodys, kurio sąmonė negali sustabdyti. Kiek mes norėtume pratesti gyvenimo valandas, bet tai nieko negelbsti. Nors miegodami laiką nepastebime, bet širdis jį tiksliai atskaito. (Bus daugiau)

ŠYPSENOS

Už save ir apie save gavo kuolą

Zymus italų rašytojas Manzoni, kuris ypač pagarsėjo už veikalą "Sužaduočiotinės", kartą paklausė savo anukę, kodėl ji taip susirūpinusi grįžo iš mokyklos. Mergaitė paaiškino, kad jamai užlavė parašyti rašomąjį darbą apie senelio veikalą "Sužaduočiotinės". Rašytojas, norėdamas savo anukę padėti, ėmė ir parašė rašomąjį už ją. Koks buvo rašytojo nustebimas ir pasipiktinimas, kada rytojaus dieną anukė parsinešė iš mokyklos už rašomąjį darbą kuolą (vienetą)

Geriausias laisvas pabaigai.

Londonė sov. ambasadorius pakėlė vaišes į kurias pakvietė 200 svečių. Visi buvo vašinami rusiška vodka ir ambasadorius Soldatovas tvirtino, kad nėra geresnio gėrimo už rusišką vodorą. Tačiau kada atėjo vidurnaktį ir reikėjo pakelti tostą už pasaulio taiką, sovietų ambasadorius pamatė, kad ir jo stiklėlyje ne vodka, bet whisky, nes pastarosios jau nebuvo likę. Vienas svečias, škotas, pamatęs, kad sovietas neįėjauji jaučiasi, balsiai tarė: "Ponai, geriausias laisvas visada paliekamas pabaigai". Ir visi dalyviai pasaulio taiką palaistė whisky stiklėliu.

ELI

KŪJO PAVĖSYJE

Rusijimas Vykdomas

JAV lietuvių laikraštis "Keleivis" sausio 11 d. paskelbė laišką iš Lietuvos, kuriame skundžiamasi, kad rusai kiek įmanymai stengiasi lietuvių surusinti. Nurodoma, kad dabartinės Gudijos ribose yra apie 25,000 lietuvių, tačiau surusimo davinuose apie juos visai ne užsimenama, nors kai kuriose vietovėse, Vilniaus krašte, lietuviams užsirašė ligi 95 procentų visų gyventojų. Lydos apskrityje yra 20 lietuviškų kaimų, o dar daugiau jų yra Molodečnos apylinkėse. Tačiau nežinoma, Gudijos ribose šiandien nėra nei vienos lietuviškos mokyklos. (Tai aiški tendencija lietuvių surusinti, nes ir tos sritys prie Gudijos priskirtos tik ta intencija. Rytprūsių priskyrimas prie Rusijos yra pramatymas ateities. Rusai pavyks kada nors lietuvių surusinti ir tuo pasidaryti sau atvirą "rusišką" kelią prie Baltijos jūros.)

Dar minėtame laiske rašoma, kad šaltasis karas tarp sovietų ir vakariečių žadina lietuviuose vilčių. Tačiau jeigu taip sovietų ir vakariečių įvyktų taika, tai lietuvių sovietai veikiausiai surusintų. Jau ir dabar ištremtiesiems į Sibirą neleidžiama grįžti į Lietuvą, o leidžia apsigyventi gretimose respublikose pav. Latvijoje. Tuo tarpu rusai atvykę į Lietuvą turi visokių lengvatų. Jiems surandamas ir darbas ir butas. Toliau laiske nurodoma, kad okupantas labai jautrus užsienių balsui: straipsniams, radio pranešimams ir t.t. Jena.

Septynmečio planas

Šiauliuose mokytojas kreipiasi į mokinį:

— Pasakyk, Petrai, ką tu žinai apie Jungtines Amerikos Valstybes Petrelis ima aiškinti, kad JAV yra kapitalistinė šalis, kur žmonės išnaudojami. Skurdas ten toks didelis, kad kiekvienais metais iš bado miršta tūkstančiai darbininkų.

— Labai vykęs apibūrinimas — pagiria mokytojas. O dabar, ką tu manai apie tarybinį septynmečio planą?

— Septynmečio planas yra genialus mūsų partijos planas. To plano tikslas yra prisivilioti ir pralenkti Ameriką — paaiškina mokinys besiraukančiam mokytojui.

Kas kam skirta

Sovietai turi specialų sporto žurnalą, kuris vadinasi "Sovietiskij Sport". Vienaime iš to žurnalo numerių vienas puslapis skirtas sporto žinioms, o likusiuose septyniuose atspausdinta Chruščiovo kalba, kuri, atseit, irgi yra sporto naujiena.

Austrai Iškėlė Bylą Dėl Turto Lietuvoje

Sovietų Sąjunga, sutartimi su Austrija buvo pasijadėjusi atlyginti austrams konfiskuotas nuosavybes, likusias prieš karą teritorijose, kurios dabar įeina į Sovietų Sąjungos ribas. Jau pereiną vasarą vyko derybos tarp Austrijos ir Sovietų Sąjungos tuo klausimu, bet jos baigėsi be rezultato. Maskva patiekė Austrijai kontra-sąskaitas: Sovietai reikalavo atlyginti jiems transporto išlaidas už austrų belaisvių grąžinimą iš Sovietų Sąjungos į Austriją. Austrai su tais reikalavimais nesutiko, taip derybos ir išsilo. Dabar du austrai, kurie nebenori

ilgiau laukti, kol patenkins jų pretenzijas, iškėlė teisminę bylą prieš Sovietų Sąjungą, reikalaujanti 8 milijonų dolerių atlyginimą už turtus, jų paliktus prieškarinėje Lietuvoje ir sovietų perimtosiose Rytų Lenkijos srityse.

Zinioje iš Vienos nebuvo pasakyta, kurlame teisme jie bylą iškėlė.

Kaip žinoma, derybos su Maskva dėl pretenzijų Lietuvoje ir kitose dabar sovietų valdomose srityse, jau buvo vedamos Danijos, Didž. Britanijos ir kai kurių kitų kraštų vyriausybės. Apie jų eigą ir rezultatus kuo mažiau buvo skelbiama.

Kaikuriais atvejais Baltų Taryba tiesiai ir per Europos Tarybą kreipėsi į derybas vedančias Vakarų vyriausybes, protestuojant prieš tai, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė imasi sau teisę tokiose derybose kalbėti Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardu. (E)

Kas yra Pabaltijo bazė

„Neue Zuercher Zeitung“, „Ostpreussenblatt“ ir kiti laikraščiai pastaruoju metu vėl plačiai rašo apie sovietines karines pajėgas Baltijos jūroje ir bazes Pabaltijo uostuose. Baltijos karinio laivyno bazės yra įvairiuose Estijos, Latvijos ir Lietuvos uostuose ir ties Karaliaučium (Piluvoje), kur yra ir Baltijos laivyno vado viceadmiralo Orelio būstinė. Esą pažymėta, kad Orelis esąs povandeninių laivų specialistas. Sovietai Baltijos jūroje turi apie 150 povandeninių laivų, 70 naikintuvų, 260 greitųjų laivų ir 6 kreiserius. Svarbiausia povandeninių laivų bazė esanti Piluva, kur iš viso sutelktos stipresnės jėgos. „Operatyvinių nėmis bazėmis“ esąs nusėtas visas Baltijos pakraštys. Jūros lėktuvų esą apie 1000. Jų vyriausioji bazė esanti Karaliaučiaus srityje. Pažymėta, kad sovietų karinės pajėgos visai neturi lėktuvnešių. Jie tikisi karo atveju savo lėktuvais galėsį operuoti iš sausumos bazių.

Rožė

Tu gėlė gražiausia,
Aš tave nuskinsiu,
Pirmą pirmučiausia
Ir stulėj padabinsiu.

Rytmetį ir dieną.
Tavo kvapą gersiu...
Tu esi man viena,
Deimantais netversiu.

Tavo kvapą, grožį,
Juntu aš kasdieną,
Tu man veri aki...
Jausmą sukėlį nevieną.

Vėtra

KAS TIE INTERNATAI LIETUVOJE?

Jau iš eilės komunistinių vadų pareiškimų yra žinoma, kokią reikšmę sovietinės režimas Lietuvoje skiria naujojo tipo mokykloms - internatams. Per dabartinį septynmetį (iki 1965 metų) jų turi būti Lietuvoje įsteigta tiek, kad čia galėtų mokintis apie 25,000 auklėtinių. Siemtas planas išpildytas nedidele dalimi.

Neseniai Ministerių taryba patvirtino „Lietuvos TSR mokyklų internatų nuostatų“, kurie šiek tiek atskleidžia internatų vidinę santvarką. Pačioje pradžioje apibūdinami jų uždaviniai: „Mokyklų internatams yra naujo tipo aštuonmetė arba vidutinė bendrojo lavinimo polittechninė darbo mokykla su gamybiniu mokymu, ruošianti visapusiškai išlavintus, įsivadinčius mokslo pagrindus, kultūringus, sąmoningus ir aktyvius komunistinio statytojus, sugebantius dirbti sistemingą fizinį darbą“. Dar toliau: „Visa mokykla - internato veikla grindžiama mokymo ryšiais su visuomenei naudingų gamybinių mokinių darbu“. Iš tų nuostatų aiškėja, kad internatų auklėtiniai turi pasidaryti ne tik „aktyviais komunistais“, bet ir sugebančiais dirbti „fizinį darbą“.

Internatuose yra arba 8 arba 11 klasių. Priimami abiejų lyčių mokiniai nuo 7 metų ir mokosi iki 18 metų. Internatas atidaromas tik tuomet, kai bendrabutyje galima apgyvendinti bent 120 mokinių. Be mokymų klasių yra ir dirbtuvės. Bendrabutyje yra ir „izoliatorius“ (kitaip tariant karcers). Nors nuostatuose pasakyta, kad mokiniai į internatą priimami „tik tėvams ar globėjams sutinkant“, toliau jau pažymima kitos priėmimų kategorijos: „Į mokyklą - internatą visų pirma priimami vienų motinų, karo ir darbo invalidų vaikai, našlaičiai, taip pat vaikai tų tėvų, kurie šeimoje negali užtikrinti normalių mokymosi ir auklėjimo sąlygų“. Tėvai su vaikais gali pasimatyti tik direktorių lei-

Atv.rai pasisakoma, kad iš internatų turi išeiti „aktyvūs komunistinio statytojai“. Režimas kaip „mažos kareivinės“.

dus. Jei tėvai nori, kad vaikai būtų trumpam išleidžiami į namus, turi paduoti internato direktoriui prašymą. Mokiniai gali būti siunčiami darbams ir į kolchozus, sovchozus bei fabrikus.

Režimas internatuose kaip mažos kareivinės. Visa susikirstyta pagal valandas. Kasdien atliekama fizinė mankšta. „užgrūdinti“ vykdomos įvairios sportinės varžybos ir, kaip jau minėta, „gamy-

binio darbo“ programos. Internatuose mokoma gimtąja kalba, bet einamos ir svietimos kalbos. Už laisvųjų nesilaikymą mokiniai gali būti baudžiami. Vasaros atostogų metu mokiniai 4 savaitėms gali išeiti vykti pas savo tėvus. Tiems, kas jų neturi, internatas pats suruošia „atostogas“. Baigusieji mokyklą - internatą abiturientai gali dirbti pagal savo specialybę ir turi teisę stoti į aukštąsias mokyklas. Mokiniai jau internate pratinami prie „kollektivizmo“, skatinami vykdyti „socialistinius“ ir pan. Internatuose veikia „pionierių“ ir „komjaunuolių“ organizacijos. (E)

Apsidžiūgę

Stevensonas UNO saudos konferencijoje pareiškė, kad Kennedy bus „laimingas“, jeigu turės progos susitikti su Chruščiovu, kai šis lankysis UNO posėdyje. Kaip savo „gerą gestą“ sovietai palaido du amerikiečių lakūnus. Spaudos pasikalbėjimo su paleistais lakūnais įsakyta nedaryti, nes tas esą gali pakenkti santykiams tarp sovietų ir JAV. Paleistuosius lakūnus sutiko pats prezidentas Kennedy.

— Kennedy ta proga pareiškė: „JAV yra dėkingos Sov. Sąjungai už šią sprendimą, nes jis pašalina svarbią kliūtį santykiams tarp Vašingtono ir Maskvos.“

ĮKLIUVO SU SIUNTINIAIS

Pereitą rudinį iš Buenos Aires į Lietuvą apsigyventi išplaukė Rapolas Povilonis. Jo gyvenimo draugė Irgi norėjo plaukti, bet prie laivo apsigalvojo ir paliko Argentinoje. Povilonis su saviu vežėsi 500 kilogramų patikėtų jam dovanų (imdamas po 200 pežų už kiekvieną kilogramą). Po trijų mėnesių, kaip praneša „Arg. Liet. Balsas“, patirta, kad Povilonis atsidūrė Kaune, o jo siuntiniai įklimpė Vilniaus muitinėje, apmuitinti iki 1500 rublių ir pan. O nuvežtieji vaistai iš viso esą konfiskuoti. Kai kurie dovanų gavėjai Povilonio paklauso, kodėl jis nesutvarkęs dovanų reikalo, į ką jis atsakė: „Džiau

kitės, kad Jūsų daiktai Vilnių pasiekė, nes daugelio pasiliko vos vandenį perplaukus“. Kai kurie Argentinos lietuviai nuėjo į Sovietų Sąjungos konsulatą pasiskųsti, bet nieko iš to neišėjo.

KRONIKA

— Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos vadovybė yra pasiskirsčiusi pareigomis sekančiai: Pirmininkas Jonas Jasulskaitis, vicepirmininkai Algis Ostauskas ir Karolis Bertulis, sekretorius Stasys Švedas, išdėninkas Izidorius Bartkus, nariai Kazys Pabedinskas ir Bronius Galinis.

— Argentinos lietuviams sekasi. Kaip praneša „Argentinos Liet. Balsas“, Vladas Urbietis, geležies dirbinių fabrikantas, visuotiname Argentinos fabrikantų suvažiavime išrinktas į tos organizacijos valdybą. — Jaunas komersantas Juozas Serapinas sausio viduryje išskrido į Europą techninėmis studijoms. — Lietuvis H. Kemundris pakeltas į Argentinos kariuomenės kapitono laipsnį. — Ed. Zdanavičius, dviračių gamybos įmonės savininkas, dalyvavo Kordobos kalnų ežeruose su savo jachta „Lithuania“, kuri visų argentiniečių pripažinta gražiausia.

Mirė

Sausio 17 d. 21 val. Heidelbergo po sunkios ligos ir operacijos mirė advokatas Juozas Bataitis, eidamas 66 metus. Lietuvoje buvo žinomas advokatas ir kai kurių stambių institucijų juriskonsultas. Emigracijoje po karo kurį laiką buvo VLIKo nariu ir Vykdomojos Tarybos bendradarbiu, vėliau PLB Vokietijos Krašto valdybos pirmininku. Jau kuris laikas sirgo. Operacijos metu paaiškėjo, kad turėjo vėžį. Palaidotas Huettenfelde.

SAULĖS SMŪGIS IR KAIP SU JUO APSIEITI

Sintomai
Pritrenktasis jaučiasi silpnas, nevuotas, jam sukasi galva ir pykstas širdis. Oda nustoja prakaituoti, pasidaro karšta ir sausa. Kūno temperatūra staiga pakyla, kartais net iki 42 C ir nustoja sąmonės.

Ką daryti?
Stengtis nelaimingąjį atvėsinti kuo greičiausiai. Paguldyti pavėsyje taip, kad galva ir pečiai būtų šiek tiek auščiau. Pilti šaltą vandenį ant jo kibirais po kibiro arba suvynioti galvą į šlapį, šaltą rankšluostį, o kūną į šlapį, šaltą paklodę. Masažuoti kojas link širdies. Jei nenustojęs sąmonės, duoti šalto gėralo tik be alkoholio ir pašaukti gydytoją.

Lengvas saulės smūgis
Galva skauda ir sukasi. Ligonis jaučiasi pavargęs. Šalta, drėgna oda.

Ką daryti?
Laikyti ligonį vėsioje kambarėje. Pridėti šaltą kompresą prie galvos ir duoti išgerti po stiklinę vandens kas 15 minučių. Į stiklinę įberti pusę šaukštelio druskos. Iš viso duoti keturias stiklines su dyto vandens.

Išmeskite laukan senus vaisius

Vaistai neišsilaiko amžinai. Jie arba praranda savo naudingumą, arba išgaruoja palikdami buteliuke tik sutirštėjusį sluoksnį, kuris gali būti net kenksmingas.

Norint išvengti išgaravimo, laikyti visus butelius tvirtai užkimčius. Laikyti vaistus vėsioje, sausoje, tamsioje vietoje. Atidžiai perskaityti instrukcijas, pažymėtas ant buteliuko. Jei būtų pažymėta vaistų galiojimo data, tai įsidėmėk ir išmeskite vaistus nurodytą dieną.

Neužlaikyk vaistų nuo seniausios ligos be daktaro sutikimo. Patartina užrašyti pirkimo datą kiekvieno buteliuko. Išmeskite vaistus, kurie prarado savo spalvą arba pavidalą. Ypatinai

ŠIO MENESIO MINTIS

KANTRYBĖ YRA KARTI, BET JOS VAISIAI SILDŪS

MOTERŲ SKYRIUS

SKYRIŲ VEDA

D. BALTUTIENĖ

reikia vengti seno jodo, akių lašų, nosies lašų, kosulio sirupų bei mosčių.

Kaip nebūti paprastu žmogui.

Paprasti, nuobodūs žmonės nepatraukia žmonių; jaučiasi atmetti, nepatenkinti.

Negalvok, kad būdamas vidutiniu žmogum, tu užimi svarbią arba pagirtiną vietą, nes tavo vidutiniška išvaizda, vidutiniškos nuomonės bei užsiėmimai tikriausiai nepadarys tavęs nei turtingo, nei laimingo.

Pradėjimas naujus metus, nusiakratyti tuo vidutiniškumo jausmu. Kaip tai atsiekti? Pirmiausiai pakęsk galvosena apie save. Grožio patarėji sako: „Galvok esanti graži ir kiti laikys tave gražia.“

Tai pailiustruosime šiuo vaizdeliu.

Kartą raštinė dirbo paprastose išvaizdos mergina. Jos figūra, jos akys, jos veidas iš tikrųjų nepasijymėjo jokių ypatingų grožių. Ir viskas apie ją, jos elgesys ir kalba priskyrė ją prie tos neįdomios grupės žmonių — vidutiniško tipo.

Vieną dieną ji nebeiškęsdama pasiskundė savo draugei, kad jos plaukai, kuriuos nešiojo senoviskai sušukuotus, jau įgribo iki kaulo, ji norint juos dažyti gėltonai.

Jos draugė atkrito: „Nebūk kvaila, tavo plaukai ypatingai gražios spalvos, lygiai kaip minko kailis.“

Nuo tos dienos ta vidutiniško tipo mergina su nuobodžios spalvos plaukais pasidarė mergina su minko plaukais. Ji sumodernino savo kūkuoseną ir juos šukuodavo kas rytą, kol jie spindėjo. Staiga ji pasijuto esanti skirtinga ir laiminga, nes atrado vieną ypatybę, kurią negalvojo turinti. Ji išėjo iš paprastųjų žmonių eilės.

Tai gi, negalvok apie save kaip vidutinišką, neįdomų žmogų. Vėjelk į kino žvaigždes. Beveik vi-

šos laikomos gražuolėmis, tačiau panagrinėjus jų grožį iš arčiau atsirai, kad daugelis jų tik vidutiniškos išvaizdos moterys, tik su šia išimtimi, anksti savo karjerą jos at rado savo vieną grožio ypatybę, kurią jos išmėmimai tikriausiai nepadarys tavęs nei turtingo, nei laimingo.

Pradėjimas naujus metus, nusiakratyti tuo vidutiniškumo jausmu. Kaip tai atsiekti? Pirmiausiai pakęsk galvosena apie save. Grožio patarėji sako: „Galvok esanti graži ir kiti laikys tave gražia.“

Tai pailiustruosime šiuo vaizdeliu.

Kartą raštinė dirbo paprastose išvaizdos mergina. Jos figūra, jos akys, jos veidas iš tikrųjų nepasijymėjo jokių ypatingų grožių. Ir viskas apie ją, jos elgesys ir kalba priskyrė ją prie tos neįdomios grupės žmonių — vidutiniško tipo.

Vieną dieną ji nebeiškęsdama pasiskundė savo draugei, kad jos plaukai, kuriuos nešiojo senoviskai sušukuotus, jau įgribo iki kaulo, ji norint juos dažyti gėltonai.

Jos draugė atkrito: „Nebūk kvaila, tavo plaukai ypatingai gražios spalvos, lygiai kaip minko kailis.“

Nuo tos dienos ta vidutiniško tipo mergina su nuobodžios spalvos plaukais pasidarė mergina su minko plaukais. Ji sumodernino savo kūkuoseną ir juos šukuodavo kas rytą, kol jie spindėjo. Staiga ji pasijuto esanti skirtinga ir laiminga, nes atrado vieną ypatybę, kurią negalvojo turinti. Ji išėjo iš paprastųjų žmonių eilės.

Tai gi, negalvok apie save kaip vidutinišką, neįdomų žmogų. Vėjelk į kino žvaigždes. Beveik vi-

šos laikomos gražuolėmis, tačiau panagrinėjus jų grožį iš arčiau atsirai, kad daugelis jų tik vidutiniškos išvaizdos moterys, tik su šia išimtimi, anksti savo karjerą jos at rado savo vieną grožio ypatybę, kurią jos išmėmimai tikriausiai nepadarys tavęs nei turtingo, nei laimingo.

Pradėjimas naujus metus, nusiakratyti tuo vidutiniškumo jausmu. Kaip tai atsiekti? Pirmiausiai pakęsk galvosena apie save. Grožio patarėji sako: „Galvok esanti graži ir kiti laikys tave gražia.“

Tai pailiustruosime šiuo vaizdeliu.

Kodėl kūdikiai verkia?

Ką daryti, kai mano vaikas pradeda verkėti? Tas klausimas ne kartą rūpina tėvus. Kūdikio verkimas reikalauja gilaus supratimo, kuris pasiekiamas protinga galvosena ir patirtimi.

Labai svarbu turėti teisingą, supaprastų nusistatymą apie verkimą, jei nori užlaikyti ramybę savo namuose.

Pirmiausiai reikia atsiminti, kad verkimas tai vaiko vienintelis apsaugos ginklas šiame pasaulyje. Tai ginklas be kurio mūsų žmogis-koji rasė būtų dingusi nuo žemės paviršiaus.

Pastabūs tėvai greitai susipažįsta su savo kūdikio skirtingais rikstais ir žino kaip su jais apsieiti.

Jauni vaikai niekad neverkia dėl lepmo. O todėl, kad jiems ko nors trūksta, nors tai suaugusiems labai sunku kartais susekti.

Daugelis vaikų tačiau verkia prieš pat paguldam. Į šią verkimą nereikia kreipti dėmesio. Jei rūpinies šiuo verkimu, palauk keletą minučių, vaikas tikriausiai greitai laiku apsimirams.

Bendrai imant tačiau kūdikio verkimas beveik visada reiškia, kad jis jaučia kokią nors nepatogumą ir jam reikalinga pagalba. Gal būt laikas jį pamaitinti, arba pakeisti ar tik pakeisti ant kito šono.

Daktarų nagrinėjimas neseniai atidengė, kad alkis yra dažniausia verkimo priežastis. Po to seka nežinomos priežastys, šlapi vystykla, perdidelė šiluma, šviesa ir t.t. Verkimas nuo alkio pasireiškia tada, kai būna valgymo laikas ir kiekis per griežtai reguliuojamas. Atminkite, kad kiekvienas vaikas yra skirtinga būtybė. Todėl daleidžiant pie no formulę yra teisingai nustatyti, pats vaikas geriausiai nusprendžia, kiek ir kada jis maisto turi gauti.

Jeigu jis būs maitinamas kada yra išalkęs, jis greitai pats sau nustatys reguliarius valgymo valandas. Pirmose savaitėse po gimimo, kai kurie kūdikiai reikalauja naktinio maitinimo. Dar kiti miega geriau, jei būna pamaitinami 11 val.

vakare vieton normalios 10 val. Verkimas tuoj jo buteliuko gali būti dėl įtraukto oro arba nevirškinimo. Todėl reikia sužadinti atsirau-gėjimą patrinant vaiko nugarą. Nevirškinimas įvyksta dažnai nuo per stipraus pieno, šiuo reikalu reikia atsiklausti Vaikų Sveikatos Centro, kur seselė mielai visas informacijas suteikia veltui. Kita priežastis gali būti per mažas tutes skilutės. Vaikas nuo per ilgo čiul-pimo nuvargsta prieš pilnai pasimaitindamas. Šiuos dalykus motina turi patikrinti.

Dideli įspūdiai bei nuovargis pakenkia vaiko miegui. Per daug susijaudinęs vaikas pasidaro neramus, verkia, negali užmigti. Kai kurie vaikai verkia labai greitai atsidūrę svetimoje aplinkumoje, tarp nepažįstamų žmonių.

Šlapi vystykla, atsisėgusi špilka, per tamprūs rūbai, šviesa, krantin-tai vaikui ir aš, visos priežastys vaiko nemalonumo ir ašarų. Ligos priežastis žinoma negali būti at-mesta. Šiuo atveju vaikas atrodys ir verks kitoniškai. Dažniausiai tu-rės temperatūros.

Jeį dėl bent kokios priežasties vaikas labai smarkiai verkty, bū-ty protiną jį paimti glėbin bent, kol jis šiek tiek apsimirams, kitaip jis gali verkėti labai ilgai ir jaustis nelaimingas.

Vaikai, kurie yra pakankamai prižiūrimi ir tėvų mylini, paprastai ir bereikalingai netriukšmauja. Kai kurie tačiau iš per didelio motinos patarnavimo pasidaro per daug zyzylūs. 8-9 mėnesių vaikas gerai supranta, jei jis ilgai zyzylens. Ma-ma paims jį į rankas. Motinoms ne-reikia apsiileisti, kad vaikas jas do-minuotų. Vaikas, kuris iš pykčio verkia ir spardosi, geriausia palikti ramybėje.

Vaikas, kuris truputį susižeidžia, verks arba neverks, priklausau nuo-tavo elgesio. Jei būsi pati rami ir pakelsi jį su šypsena bei juokingu posakiu, vaikas bus tuoju nuramin-tas ir greičiausiai pradės juoktis. Kartais tačiau ašaros irgi padeda nuraminti. Svarbiausiai motina tu-ri būti užjaučianti, bet ne per minkš-ta.

KĄ VALGĖ ROMĖNAI

Paskutiniaisiais metais ekrane iš-vydomė visą eilę filmų apie senąją Romos imperiją. Šių spektaklių ga-minytojai supažindino mus su nar-siais romėnų kareiviais, keistais papročiais ir įdomiomis apeigomis.

Tarp apeigų žymi vieta, bent Holiwoodo gaminiuose. tenka romėniškom puotom. Be šių ne vie-na filma, verta spektaklio vardo, dar nėra apsiėjusi. Todėl mums ir tikty paklausti, ką iš tikrųjų valgė tie romėnų puotautojai.

Ruošiant medžiagą filmui „Spar-tacus“ buvo pasamdyti tyrinėtojai, kurių darbas kaip tik ir buvo rin-rinti faktus apie romėniškus val-gius ir net atskirti valgių receptus. Čia galėsime patiekti keletą iš jų ra-dinių, bet pirma šiek tiek žinių apie maistą bendrai.

Tuo laiku kada Spartacus gyve-no — 72 pr. Kr., romėnai valgė gulėdami ant sofų, pasirėmę ant kairės alkūnės. Kadangi tik vieną ranką turėjo laisvą, jiems valgis buvo iš anksto tarnų supiaustomas ir paduodamas taip, kad galėty naudoti savo pirštus vieton šaku-tės ir peilio. Po valgio nusiplauda-vo rankas rožių vandenyje, vergui laikant vazą.

Maisto turtingiesiems netrūko ir jis buvo įvairus. Duoną keptavo iš kviečių arba miežių. Virimui var-tojo alyvos aliejaus. Vištiena, klau-liena bei kiaušiniai buvo ruošiami įvairiais ir įdomiais būdais.

Iš daržovių neturėjo tokio pasi-rinkimo, kokį mes šiandien turime, nes kai kurios nebuvo įveistos arba atrastos, pav., pamidorai ir bulvės. Europoj pasirodė tik Kolumbo lai-kais. Tačiau Romos gyventojai pa-žino ir vartojo pupas, žirnius, svo-rūnus ir česnakus.

Vaisių grupę galėjo pasirinkti

tenkinimą kiniečių ūkio politika, o kiniečių spauda ėmė vėl pulti „tam tikrus žmones“, turėdama galvoje rusų patarėjus, kurių „nesu prantą žemės ūkio sektoriaus reikš-mės ir perdaug propaguoja sunkią-ją pramonę.“

Kadangi sovietiniai technikai neperitė naujam Kinijos ūkio po-litikos kursui, tad Pekingas nutarė jais nusikratyti. 1960 m. pavasa-rį kompartijos vadovybė įsakė skubiai įsteigti sutrumpintus technikos kursus, kuriuose gabesnieji darbi-ninkai turi būti padaryti inžinie-riais. Šitie inžinieriai yra numaty-ti gigantiškiems fabrikams Nuda-sie, Činghai ir Fukiene, kur bemaž vieni rusai komandavo.

DJILAS PALEISTAS
Jugoslavijoje sausio 20 paleis-tas iš kalėjimo Milovan Djilas. Dji-las — Tito biografas ir jo pavado-vojas, buvo išmestas iš partijos 1954. O už raštus, kuriuose kriti-kavo komunizmą, nuteistas du kar-tus. 1957 buvo gavęs 7 metus už knygą apie „naująją klasę“, kuri buvo išleista Amerikoje. Paleistas dabar panašiai kaip savo laikų kar-dinolas Stepinas.

PRIEMONĖS DRAUGAMS
IR PRIEŠAMS

Maskva įsakė visiems satelitams sulaukyti ginklų pristatymą Kubai. Tai priemonė gerinti santykius su Amerika.

Sulaukymas mašinų ir įvairių pre-kių pristatymas Albanijai, kuri Maskvos pasitarimuose ir savo spaudoje palaiko Kiniją, o ne Sov. Sąjungą.

Kinijai sustabdytas gazolio ir lėktuvų dalių pristatymas. Sov. Sąjunga nekreipia dėmesio į Kini-jos skundus.

tarp figų, vynuogių, įvairių rūšių uogų bei riešutų. Medus turėjo ypatingą vietą valgių gamini-me, buvo visų laikomas už didžiausį skanėstą. Iš oškos pieno gamino sūrius.

Zinoma, žuvies ir taisy laikais netrūko. Labiausiai mėgstamos bu-vo sardinės. Prieskoninės žolės bei imbrai buvo žinomi ir plačiai vartojami maisto gamini-me.

Dabar, anksčiau minėti receptai.

Sparta paduokaitės
Apie šį receptą galia pasakyti, kad mėginai ir būvau maloniai nu-stebinta. Kviečių ir jaus pyragaičių retai sutinkama skonį paragauti.

Tešlai reiklinga 2 puodukai mil-ty, pusė šaukštelio druskos, 2 šaukš-teliai cukraus, 3 šaukštai alyvos ir pusė puoduko balto vyno.

Būdas
Sumaišyti minėtus produktus ir minkyti kol pasidarys apykietė tešla. Labai plonai iškočioti, su-pjaustyti į 3 inčų apvalinius, į vidurį dėti po šaukštelį uogienės ir po truputį sukapotų migdolėlių riešutų. Tada užversti, padarant ratą ir užspausti kraštus. Dar palai-kyti porą valandų ir virti karštuo-se taukuose, kol pagels. Paduoti į stalą šiltus.

Sparta bukiniai
Ištrinti keturis kiaušinio baltymus, palengva įberiant pusę puo-duko smulkių cukraus. Kai kiauš-iniai pasidarys kieti ir purūs, su-kratyti į puoduką nulytų kapotų migdolų ir 4 šaukštus išdžiovintos apelsino ar citrino žievės. Su šaukš-telei krauti tešlą ant pariebintos blėkos ir kepti lengvojo orkaitėje apie 30 minučių.

Pastaba: — Sparta pareina nuo žodžio Spartacus — garsojo ver-go suklidėlio.

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbourne

Kun. Pr. Vaseris 116 Cecil St.,
Williamstown, Vic., Tel. ML 6066

Aukla lietuviškai parapijai yra lietuvių katalikų pareiga. Metai bėgi ir privalai padaryti apskaitą ar šią pareigą esant atliktą. Visi išsikalbėjimai ar pasiteisinimai pakeičia Jūsų sąžinės reikalus.

Kapelionas nuo sausio 15 d. išvyksta atostogų. Sekmadieniais grįš atlikti pamaldų, tik nebus savaitės bėgyje. Atostogaus iki vasario mėn. 5 d. Turimus reikalus su kapelionu susitarkite sekmadieniais.

Berašius šandien nėra. Kiekvienas skaito laikraštį ar knygą. Negali būti ir berašius katalikų. Kiekvienas katalikas skaito katalikišką laikraštį, turi namuose šv. Raštą ir kitų katalikiškų knygų. Laikas metų pradžioje užsisakyti katalikišką laikraštį. Jį ne tik šv. Raštą skaityti, bet platinti ir kitiems. Katalikų bažnyčia yra apaštališka. Būti tuo apaštalu, jei kiti paraginai užsisakytų katalikišką laikraštį.

Pakrikštyta: Jūratė Regina Bertšūtė, Algirdo ir Dalios dukrė.
Parapijos Sekmadienio Mokykla pradės darbą vasario mėn. 26 d. — sekmadienį.

Atostogavo kapelionas kun. J. Kungys. Sausio 31 d. lėktuvu vėl grįžo į Adelaidę. Du sekmadenius Melbourne lietuviams jis laikė pamaldas. Taip pat čia atostogauja Pertho kapelionas kun. L. Kemešis. Jis iš Pertho atvyko auto mašina (apie 2.500 mylių). Melbourne jis lanko buvusius perthiešius ir kurį laiką dar atostogaus. Praeitį sekmadienį čia lietuvių pamaldų metu pasakė pamokslą. Galimas daiktas,

kad jis bus dar čia ir ateinantį sekmadienį.

Pirmas mėnesio sekmadienis ateinantį sekmadienį. Po Mišų palaiminimas. Po pamaldų kalbamas rožančius. Kurie nori, gali pasilikti bažnyčioje ir įsijungti į rožančių maldą.

Bufetas, Kat. Mot. Draugijos jau veikia. Tuoj po pamaldų galima gauti šaltibarščius (karštomis dienomis).

Sydney

Sausio 29 d. St. Mary's lietuviams pamaldos St. Mary's bažn. 9 val., kuriose dalyvaus ir giedos vyksiantieji iškilauti Sydney ateitininkai.

Vasario 3 d. — pirmasis penktadienis. **Išpačintys Bass Hills** bažn. nuo 7 val. vakaro.

Vasario 5 d. pamaldos Bankstowne St. Brendans bažn. 10.45 val. 9.45 val.

Vasario 12 d. Cabramattos lietuviams pamaldos Mt. Pritchard bažn. 9.45 val.

Vasario 12 d. — antrasis mėnesio sekmadienis **Vaičių mėnesinė Komunija Camperdowne** per lietuviškas pamaldas 12 val. Išpačintys nuo 11.30 val. K.P.B.

Newcastle

Sekmadienis pamaldos Newcastle lietuviams bus laikomos vasario mėn. 12 d. 9.30 val. ryto — punktualiai. Išpačintys bus klausoma australų pamaldų metu nuo 9 val., iki 9.20 val.

Po pamaldų susirinkimas parapijos salėje ir pasitarimas parapijiniai reikalais, ryšium su J.E. vyskupo J. Toohey atsilankymu Tautos Šventės pamaldose.

ADELAIDĖ

Šv. Kazimiero Bažnyčiai Aukojas:

Adelaidės Liet. Kat. Moterų Draugija — 6 amotus, kapą ir kitus bažnytinis rūbus; p. K. Pridotkienė visas altoriaus žvakides (tam tikslui duota pinigėlių auksa); p. M. Navakienė su giminėmis šv. Kazimiero stovyją šalia altoriaus (pinigėlių auksa); p. A. Jačiūnskis altoriaus grotelius-komuninių stalų (pin. auksa); skulp. G. Butauskaitė-Firinauskienė — šv. Seimos paveikslą "Pirmieji Padėgėliai"; p. B. Dičiūnas — monstranciją; ALB Adelaidės Moterų Sekcija — komuninė (komunijai laikyti kieliak); p. J. Speičys — stacijas-paveikslus ir didelį baltą kryžių ant sienos šventoriuje; Adelaidės skautų tunas — turbuli; p. A. Mainelienė — Amžinosios ugnies lempa ir komunijai tacele; p.p. A. ir B. Budriai — padėklą mišiolui; p. L. Vilčiukas — kryžių virš tabernakulio; p. Gerulaitienė ir p. Gavėnienė — užuolaidų komplektą prie altoriaus broliai Rimas ir Algis Dičiūnai — skambučius mišioms tarnauti; p.p. Paliuliai — vyno-vandens ampulių komplektą; p. Varnienės mamytė p. Tamošauskienė — užtiesalus groteliams; p. Valincius — korporalus bei kit. lininius rankšluosčius; p. Bernatienė — dviejų spalvų užtiesalus altoriui; J. Binkavičius — pakabinamą virš altoriaus ir stovlytį nedestala; p. A. Jučius — klausyklą ir p. V. Š. rūbams spintą zakristijai (bus daugiau).

— p. J. Guoba LK Centro statybą vykdančiam reikalui esant, atveždavo nemokamai keletą kartų smėlio, už ką irgi nusipelnė gražios padėkos.

— "T. A." Nr. 3 įvyko spausdinimo klaida: paskelbta, kad Kopolyciai ir LK Centrai p. A. Stasiūnas aukėjo 11.10, o turi būti 11.10. Dėl to šiuo atspausdina.

SKLYPAI! SKLYPAI!

Puikiai sklypai namams tiesiai prie Golden Beach, priešais Bay ar prie garo stoties Eildon Weir.

MAZAS DEPOZITAS IR LENGVAS ISSIMOKEJIMAS VIRŠ 5 METŲ.

JUMS VIENINTELĖ PROGA!

TEIRAUTIS:

Dana Giedraitytė

Tel. 67-7501, Po darbo valandų JW 3370.

WILLMORE & RANDELL

150 QUEEN STREET, MELBOURNE

p.p. A. ir K. Mielažiams

nuosirdžiausi sveikinimai ir linkėjimai sulaukus dviejų dukrelių.

Melbourne Kat. Mot. Draugija

ADELAIDĖ

Keturų chorų koncertas ir foto paroda

Naujoje Liet. Kat. Draugijos Taryboje atsiradęs triumviratas kultūros reikalams pradėjo darbą sekmadienį, 1.22 d. tuoj po vakarinių pamaldų, LK Centro Rūmų salėje suruošė tikrai įdomų vakarą su aktualia ir įdomia programa, kurią sudarė Sydnėjūje Kalėdų metu vykusios Australijos lietuvių Dainų Šventės keturių chorų koncerto translacija iš A. Budrio ten įrašytos magnetofono juostos ir Adelaidės Liet. Foto Mėgėjų Būrelio nuotraukų paroda, kuri Sydnėjūje vykusioje foto parodoje yra laimėjusi visas premijas.

Vakaro programą atidarydama P. Pusdešis pasidžiaugė mūsų kultūrinėmis aprašymais ir su Sydnėjūje vykusio koncerto supažindinimui pakvietė "Lituanian" choro dirigentą V. Šimkų, kuris tikrai nuosirdžiausi sveikinimai ir linkėjimai sulaukus dviejų dukrelių.

Po translacijos P. Pusdešis LK D-ijos Tarybos vardu padėkojo visiems keturiems, koncerte dalyvavusiems chorams, ypatingai Adelaidės chorui už kultūringą šio miesto lietuvių reprezentaciją Dainų Šventėje, padėjo jo nuosirdžiausi sveikinimai ir linkėjimai sulaukus dviejų dukrelių.

Iš muziko V. Šimkaus šeimyniškų komentarų pajautus koncerto nuotaiką ir foną, susirinkusiems buvo dar įdomiau išlausyti patį koncertą, kuris su trumpa pertrauka užsėdė virš poros valandų ir sukėlė gyvų diskusijų.

Po translacijos P. Pusdešis LK D-ijos Tarybos vardu padėkojo visiems keturiems, koncerte dalyvavusiems chorams, ypatingai Adelaidės chorui už kultūringą šio miesto lietuvių reprezentaciją Dainų Šventėje, padėjo jo nuosirdžiausi sveikinimai ir linkėjimai sulaukus dviejų dukrelių.

Laukiame daugiau panašių parengimų.

Mirė Alfonsas Stasiškis

Iš Chicago pasiekė žinia, kad ten lapkričio mėn. mirė ilga laiką Adelaidėje gyvenęs skautininkas Vytenio Stasiškio tėvas Alfonsas Stasiškis. Velionis gyvenamas Adelaidėje rašė įdomius politinius atsiminimus, buvo pradžios įsikišęs į JAV-ės ir atsiminimų likimas yra nežinomas.

Apyl. Valdyba Veikia

Adelaidės Apyl. Valdyba sausio 20 d. sušaukė lietuvių Namuose veikiančios savaitės mokyklos mokinių tėvų susirinkimą, kuriame buvo perskaitytas "prašymo projektas liečiantis R.K. tikybės dėstytoją A.L.S. Mokykloje". Susirinkimui prašymo tekstą patvirtinus ten pat buvo renkami po juo parašai.

Papildomai prie šio "Adelaidės Liet. Žinose" Nr. 3(15) rašoma: "Susirinkusieji tėvai, norėdami, kad tikyba, kaip ir ligšiol, būtų dėstoma mokyklos patalpose lietuvių kunigo lietuviškai, po ilgesnių diskusijų, nutarė pasiųsti pas Adelaidės lietuvių kapelioną delegaciją. Delegacija yra įgaliojama gauti iš kapeliono konkretų atsakymą, ar jis sutinka dėstyti tikybą Bendruomenės Savaitgalio Mokykloje lietuvių Namuose. Delegacija susidės iš visų trijų intitučių, kurios ligšiol daro vienokių arba kitokių žygių, kad mokiniai nebūtų palikti be tikybės dėstytojo, būtent, tėvų išrinktas atstovas (Jurgis Jonavičius), mokyklos vedėjas ir vienas bendruomenės deleguotas atstovas.

Tėvai, pripažindami, kad tikybės dėstymas turi būti nedelsiant įsprendtas ir būtent, prieš mokslo metų pradžią, čia pasirašė atskirą prašymą J. E. Vyskupui V. Brizgėi prašydami jo intervencijos dėl tikybės dėstytojo atstovavimo mokykloje. Tėvai šį jų prašymą prašymą perdavė apylinkės valdybai, prašydami jį išsiųsti tik tuo atveju, jeigu Adelaidės lietuvių kapelionas kun. J. Kungys atsakysys dėstyti tikybės pamokas lietuvių Namuose, čia veikiančiose Bendruomenės Savaitgalio Mokyklos mokiniams."

Atitaisymas

T.A. Nr. 2, sveikinime p.p. Jokubaičiams, turi būti — sulaukę ne sūnus, bet dukreles.

Gyvenimo Krislai ir Pastabos

Būt gerai, kad recenzentas būtų kariais dirigentas, o tie, kurie diriguoja, tepaklauso kaip dainuoja.

"Mūsų Pastogėje" Nr. 3 tęsiamas bendruomenės suvažiavimo aprašymas su šitokia antrašte:

"Vienybės ženkle. Tūkstančiai demonstravo lietuvišką veiklą. Tačiau pabaigoje šio iškilmingo pavidinto straipsnio rašoma: "Kai peržvelgiame mūsų neskaitytos Bendruomenės aktyvo skaičius..."

Būtį įdomu sužinoti, kur ir kam demonstravo tie tūkstančiai, (kodėl ne šimtai?), jeigu kalbama tik apie neskaitytus skaičius !!!

Iš kitos pusės, jeigu ir buvo gražių pasirodymų, pav. chorų koncertas, tai čia yra tik privačios iniciatyvos nuopelnai, neįeinantieji į Kr. Vald. "veiklą".

Iš tame pačiame laikraštyje pasakelto aprašymo matyti, kad buv. krašto valdybos pirmininkas savo pranešime nurodė net kiek valdybos kasininkas atplėšė per metus laisvą, o kad Adelaidėje įkurta pirmoji lietuvių koplyčia su bažnyčios teisėmis ir įruošti didžiuliai namai — apie tai nei šnipšt...

"Kitais T. F. Atstovybės reikalais Krašto Valdybos pirm. inž. I. Jonaitis davė sekančių paaiškinimų: "Krašto Valdyba prašė centrinės Tautos Fondo Valdybą nurašyti £395 skolą, sunaudotą svarbių lietuvių išlaikymui — "Mūsų Pastogės" leidimui. Buv. atsakyta, kad skolos visiška nurašyti negali, tačiau ją galima grąžinti tada, kai Kr. Vald. bus tam pajėgi."

Laisvame pasaulyje turime eilę lietuviškų laikraščių ir žurnalų. Neteko girdėti, kad nors vienas iš jų būtų "pasiskolinos" iš Tautos Fondo kasos ir svetimus pinigų deklaruotų "lietuviškos išlaikymui". Tik viena "Mūsų Pastogė" (iš eilės lietuviškų laikraščių ir žurnalų) nori įtikinti kitus, kad tik ji viena "išlaiko lietuvių" ir be jos būtų baigta. Panašią "misiją" savo laikui Lietuvoje bandė piršti tautininkų oficiozas "Lietuvos Aidas" kuris skelbė: "Kas neskaito "Lietuvos Aido", tas ne lietuvis" !!!

Lietuviškas priežodis sako, kad bevalgant atsiranda ir apetitas. Suvažiavime pirmininkas vienu atsiškiepimu išsirodė:

"Iš įvykių eigos sprendžiant, visų nesutarimų šaknis glūdi Katalikų Federacijos leidžiamame "Tėviškės Aids" savaitraščiui nusiteikime, kuris, atstovaudamas politiniai — partinius tikslus, drumstė bendruomeninę veiklos darną".

Kad "Mūsų Pastogė" paskelbė dogmą griuvėsius, kad sieksimaisi straipsniais puolė Adelaidės lietuvių koplyčios organizavimą, kad katalikus įkviavo į sektantų eiles, kad kapelioną sugretino su gatvės plėšikais, kad Katalikų Federaciją apšmeižė komunistais ir t.t. — čia garbūs pirmininkas katriai tylėjo išlaikydamas "nepartinės veiklos bendruomeninę darną".

Pažymėtina, kad Kr. Vald. visą laiką pratusi suversti savo klaidas ir nesugebėjimus kam nors kitam: Kat. Federacijai, "Tėv. Aidams" ar panašiai, tarytum jie patys būtų Olimpo dievai, turintys išimtingą teisę kitus kaltinti ar net užgaulioti.

Turint aukščiausių paminėtų faktus prieš akis, "tautininkų" vedamai Australijos liet. bendruomenės linijai apibūdinti tinka A. Gustaičio posmas, kur sakoma:

Jeigu juodas būtų baltas, O tas baltas vėl pabaltų, Tas pabalęs būtų šaltas, Ir tas šaltas būtų šaltas, Kol nuo šalčio net sušiltų, Ir jį vėl šaltą piltų, Juodą, baltą, šiltą, šaltą, Su baltai šiltu sumaltą, Dar juodai šiltu atskiestu Ir apteptu šaltu sviestu, — Tokia košė taukuose Tai bendruomenės dvasia.

SPORTAS

ADELAIDĖ

ORINIS

Vytis - Volga 15-8;14-16,15-13

Vytis žaidė su stipria komanda ir laimėjo penktą. Už Vytį žaidė: Visockis, Gumbys, Ignatavičius, Pyragius, Rakauskas, Daugalis, Ka počiūnas.

Moterys Vytis - Lion: 14-16;6-15.

Vytietės žaidė neblogai bet ir priešininkės buvo stiprios. Už Vytį žaidė: Pečiulytė, Šiukšterytė, L. ir R. Andriusytės, O. Kelertaitė ir viena sveitintautė.

Krepšinis — Vyrai

Vytis I pralaimi West Torrens 33-35 paskutinėse minutėse. Vytis II laimi prieš Waigal Oval 58-29 labai lengvai. Laimėjimą palengvino Romas Pocius, kuris po ilgos pertraukos pradėjo vėl žaisti Vytis jauniai pralaimėjo be kovos, nes nesusirinko komanda.

Moterys Vytis I - Sturt 56 - 29.

Šios žaidynės buvo lietuvių laimėtos didele pergale.

Vytis II - Suoth — 32-7.

Mūsų jaunės turėjo džiaugsmo laimėdamas taip pat antras rungtynės vasaros sezono.

— A.L.S.K.Vytis praneša, kad atsiųstąjį p. B. Nemeiką iš sekretoriaus pareigų ir iš Klubų Valdybos, pasikeitė kaikiurių valdybos narių pareigos:

I. Jaunutis — pirmininkas, J. Strankauskas — išdėninkas, O. Keleraitė — moterų vadovė, G. Kitienė — turto globėja iš kandid. P. Adreijaitis antras sekretorius ir E. Taparuskas Klubo sekretorius.

Klubas adresas: 22 Melbourne St., Lower North, Adelaide, S.A.

Edas

P A D Ė K A

p. Dičiūnui už suruoštas sutikimo vaišes Katalikų Centro namuose, sugrįžantiems sportininkams iš XI-tos Sporto Šventės nuosirdžiaus dėkoja "Vytis" Sporto Klubu V-ba

Dėmesio visiems Sporto Klubams, kurie yra suinteresuoti Lietuvos atvykti į Adelaidę draugiškoms žaidynėms, prašomi kuo greičiau susirūti su "Vyties" Klubu Sekretorium E. Taparasku, 22 Melbourne St., Lower North Adelaide.

ATEITININKŲ

INFORMACIJA

Visoms ASS skyrių Valdyboms

Ateitininkų Federacijos buvęsio vado prof. Kaz. Pakšto mirtis sukėlė visą ateitininkiją. Netekome jūros asmenybės, kėlusios visai lietuvių tautai aktualias ir gyvas idėjas. Laimingu atsitikimu turime į juostą įrašyti paskutinę velionies viešą kalbą, pasakytą Jubilėjimui Ateitininkų Kongrese.

Manome, kad kiekvienas ateitininkas vienetas, o gal ir atskiri asmenys, norės tą velionies kalbą įgyti. Prašome apie tai paimformuoti visus skyriaus narius. Juostelė kainuos 2,50 dol. Užsakymus siųskite: Ateitininkų Federacija, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y., U.S.A.

Kun. Vikt. Dabušis
Generalinis Sekretorius

BIBLIOGRAFINĖS

ŽINIOS

KAUNE PRADĖJO SPAUSDINTI "LIETUVISKĄ TARYBINĘ ENCIKLOPEDIJĄ"

Prieš pat Naujus Metus K. Požėlos vardo spaustuvė Kaune gavo 42 spaudos lankų rankraštį pirmajam "Lietuviškosios tarybinės enciklopedijos" tomui. Pirmame tome bus 252 iliustracijos. Leidinys bus išleistas dviem tomais.

Pasiruošimai tai enciklopedijai leisti buvo prasidėję jau prieš eilę metų. Kai leidyba tiek ilgai užsitiesė, jau buvo girdėti spėjimų, kad Maskva gal būtų nenorė iš viso Lietuvai leisti turėti savo enciklopediją. Dabar, kai laisvojo pasaulio "Lietuvių enciklopedija" yra išėjusi jau daugiau kaip 20 tomų, galų gale ir Lietuvoje žada pasirodyti pirmieji "tarybinės" enciklopedijos tomai.

Printed by Polpress Pty Ltd 23 Clifton St., Richmond, Vic. Published by Mr. A. Grigaitis, as President of Lithuanian Catholic Federal Committee, 6 Pine St. Melbourne, Vic.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI
KATALIKAI SKAITO IR PLATINA "TĒVISKĀS AIDUS"

500 SIUNTINIŲ SU PUSE UŽDARBIO

GAUDAMI NEMAŽA PAREIKALAVIMŲ IS TŲ SAVO KLIENTŲ, KURIE LAIKU NESUSPEJO UŽSISAKYTI MŪSIŠKIŲ KALEDINIŲ BE UŽDARBIO SIUNTINIŲ, JAUCIAME PAREIGĄ PRATĖSTI SAVO PASIŪLYMĄ DAR 500 SIUNTINIŲ.

TURĖDAMI GALVOJE TAI, KAD KALEDINIUS SIUNTINIUS ESAME JAU ISPARDAVĘ, SIŪLOME DABAR DAR PAPILDOMUS 500 SIUNTINIŲ IR ESAM PASIRUOSĘ JŲ PELNU DALYTIS SU SAVO KLIENTAIS, ATIDUODAMI TUOS SIUNTINIUS SU PUSE UŽDARBIO:

SPECIALŲ SIUNTINIŲ Nr. 1, kurį sudaro

- 3 jėdai vilnonės medžiagos moteriškam ar vyriškam paltui (žalia, mėlyna, tamsiai mėlyna ar juoda)
- 3 1/2 jėdų vilnonės medžiagos moteriškam ar vyriškam kostiumui
- 3 jėdai pamušalo
- 1 vilnonis moteriškas ar vyriškas megstinis
- 1 pora žieminių moteriškų kojinių
- 1 pora vilnonių vyriškų kojinių.

Pilna šio siuntinio kaina yra \$44.00

Kaina su puse uždarbio yra tikrai

\$ 41.50

įskaitant visus mokesčius.

Abiejų šių specialių siuntinių visos medžiagos yra eksportinės rūšies angliškos medžiagos.

Pareikalavus siųsime oro paštu nemokamai medžiagų pavyzdžius ir bet kurį pasaulio kraštą.

Mūsų specialiuosius su puse uždarbio siuntinius gali užsisakyti kiekvienas lietuvis, vis tiek, ar jis būtų mūsų klientas, ar kitų firmų.

Priimtinėsiame taip pat po \$ 1.00 užstato, kuris garantuos bet kurį mūsų specialų siuntinį 10 savaičių laikui.

PAREIKALAVUSIEMS TAIP PAT ORO PAŠTU IR NEMOKAMAI SIŪSIME SAVO BENDRINĮ KATALOGĄ, KURIAME YRA SUŽYMĖTA LABAI DAUG PREKIŲ PASIRINKTI, IR STANDARTINIŲ SIUNTINIŲ KAINORASTŲ, APIMANTŲ 31 SIUNTINI, KURIŲ KAINOS SU VISAIŠ MOKESČIAIS ĮVAIRUOJA TARP \$29.00 IR 125.00.

LITHUANIAN TRADING COMPANY

341, Ladbroke Grove, London, W. 10, England

ADELAIDĖ

Atostogauja kun. J. Kungys

Koplyčios kūrimo darbų ir silpnos sveikatos išvargintas Adelaidės liet. kapelionas kun. J. Kungys išvyko dviejų savaičių atostogoms, kurias žada praleisti netoli Melbourne esančioje p. A. Valtiekūno vietoje. Nepriklausomybės šventę, šv. Kazimiero sav. mokyklos mokslo metų pradžios ir kiti rūpestiai kapelioną grąžins Adelaidės šio mėn. paskutinįją dieną.

Užgavėnių Baliai

Kap kiekvienais metais, taip ir šiomet Liet. Kat. Dr. ja ruošia Užgavėnių balių. Jis įvyks lietuvių Namuose vasario mėn. 11 d. Pradžioje 7.30 min. vak.

Ruošdama balių Liet. Namuose Liet. Kat. Dr. jos Taryba dar kartą akivaizdžiai parodo, kad bet koks boikotas jai yra svetimas. Reikia tikėtis, kad visos vietos lietuvių parnaušios minties vedimi, Užgavėnių baliuje vieningai dalyvaus.

Bilietai platunami spaudos kioske prie šv. Kazimiero koplyčios ir gaunami pas Tarybos ir LK Moterų Dr. jos Valdybos narius. Kaina (su maistu) tik 15 šil.

Skaitykla Liet. Kat. Centre

Sulaukus nupirktų stalų ir kėdžių pirmos siuntos LK Rūmuose tuoj pat bus atidaryta lietuviškos spaudos skaitykla. Sekmadieniais ir kitomis dienomis (laikas bus paskelbtas vėliau) lietuvių turės progą pasikaityti ne tik Australijoje, bet ir JAV-se ir kitose Vakarų valstybėse keičiančius liet. laikraščius bei žurnalus.

Adelaidė traukia lietuvių

Kalėdų atostogų metu daugelis tautiečių iš kitų valstijų buvo atvykę Adelaidės specialiai patyrinėti galimybes persikelti čia ir apsigyventi. Yra šeimų, kurios jau suskubo Adelaidėje nusipirkti namus ir čia sugrįš jau su visu turto. Kas lietuvius traukia Adelaidę?

Iš prasiitarimų atrodo, kad tuo magnetu yra gyva lietuvių veikla ir ypač čia juosta pirmoji lietuvių šventovė — šv. Kazimiero koplyčia. Prie to prisideda dar ir tai, kad darbo gavyms šiuo metu Adelaidėje dar sunkumų nesudaro. Ade laidiškiai nuosirdžiaus džiaugiasi didėjančia lietuvių šeima.